

GEORGE R. R.
MARTIN

SEITSEMÄN
KUNINGASKUNNAN
RITARI

Suomentanut Satu Loitsu

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Teos sisältää pienoisromaanit *The Hedge Knight* (1998),
The Worm Sword (2003) ja *The Mystery Knight* (2010).

Englanninkielinen alkuteos
A Knight of the Seven Kingdoms

Copyright © 2015 George R. R. Martin.

Published by agreement with George R.R. Martin, c/o The Lotts Agency,
Ltd., New York and Licht & Burr Literary Agency, Copenhagen.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Teos on tarkistettu laitos Kustannusosakeyhtiö Kirjavan ensimmäistä
kertaa vuonna 2019 julkaisemasta suomennoksesta.

ISBN 978-951-1-49744-8

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2025

SISÄLLYS

Puskaritari 7

Valan vannonut miekkamies 101

Mysteeriritari 209

Puskaritari

K evätsateet olivat pehmentäneet maan, joten haudan kaivaminen kävi Dunkilta vaivattomasti. Hän oli valinnut paikan matalan kukkulan länsirinteeltä, sillä vanha mies oli aina katsellut mielellään auringonlaskua. ”Jälleen yksi päivä takana”, mies oli huokaissut, ”ja kukapa tietää, mitä aamu tuo tullessaan, vai mitä, Dunk?”

No, eräs aamu oli tuonut tullessaan sateet, jotka olivat kastelleet heidät luita ja ytimiä myöten, seuraava puuskittaiset tuulet ja kolmas kylmettymisen. Neljäntenä päivänä vanhus ei enää jaksanut ratsastaa. Ja nyt hän oli poissa. Dunk lapioi surkeana ja mietti, miten he vain muutama päivä sitten olivat ratsastaessaan laulaneet vanhaa laulua, jossa mennään Lökkilaan kaunista neitoa tapaamaan, mutta Lökkilan sijaan mies oli laulanut Saarnelasta. *Saarnelaan nyt matkataan, kaunista neitoa tapaamaan, hei-hoo, hei-hoo.*

Kun kuoppa oli riittävän syvä, hän nosti vanhuksen ruumiin syliinsä ja kantoi sen kuopalle. Mies oli ollut pienikokoinen ja hoikka; ilman rautapaitaa, kypärää ja miekkavyötä hän tuntui tuskin painavammalta kuin säkillinen lehtiä. Dunk oli valtavan pitkä ikäisekseen, vähän kolho, pörröinen, isoluinen kuusitoista- tai seitsemäntoistavuotias (kukaan ei ollut ihan varma hänen iästään), jonka pituus oli lähempänä seitsemää kuin kuutta jalkaa. Hän oli vasta alkanut rotevoitua ja saada lihaksia. Vanhus oli usein ylistänyt hänen voimiaan. Aina jakanut avokätisesti kehuja. Muuta annettavaa hänellä ei ollut ollutkaan.

Dunk laski miehen haudan pohjalle ja seisoi hetken katselemassa. Ilmassa oli jälleen sateen tuoksua, ja hän tiesi, että hänen olisi täytettävä kuoppa ennen sadetta, mutta oli vaikea heittää maata noille väsyneille vanhoille kasvoille. *Tarvittaisiin septoni lukemaan hänelle rukoukset, mutta hänellä ei ole muita kuin minä.* Vanhus oli opettanut Dunkille kaiken, mitä tämä miekoista, kilvistä ja peitsistä tiesi, mutta puheiden pitämisen suhteen hänestä ei ollut ollut mainittavasti apua.

”Jättäisin miekkasi sinulle, mutta se vain ruostuisi”, hän sanoi lopulta pahoitellen. ”Kaipa jumalat antavat sinulle uuden. Kunpa et olisi kuollut, ser.” Hän vaikenä epävarmana siitä, mitä muuta pitäisi sanoa. Hän ei osannut yhtäkään rukousta, ei kokonaan; vanhus ei ollut pahemmin piitannut rukoilemisesta. ”Toimit aina kuin kunnan ritari, etkä koskaan lyönyt minua ilman syytä”, hänen onnistui lopulta sanoa, ”paitsi silloin kerran Impilammella. Ihan niin kuin sanoin, majatalon emännän poika söi sen lesken piiraan, en minä. Mutta sillä ei ole nyt väliä. Jumalten huomaan, ser.” *Hän eli pitkän elämän, Dunk ajatteli. Hän oli varmasti lähempänä kuutta- kuin viittäkymmentä, ja kuinka moni mies yltää samaan?* Ainakin vanhus oli elänyt niin pitkään, että oli ehtinyt nähdä kevään.

Aurinko oli jo painumassa mailleen, kun Dunk tarjosi apetta hevosille. Niitä oli kolme: hänen oma notkoselkäinen kaakkinsa, vanhan miehen kevyt ratsu sekä Ukkonen, vanhuksen sotaratsu, jota käytettiin ainoastaan turnajaisissa ja taisteluissa. Iso ruskea ori ei ollut enää yhtä nopea ja vahva kuin se oli aikoinaan ollut, mutta se oli yhä kirkassilmäinen ja hurjaluonteinen, ja arvokkaampi kuin kaikki muu Dunkin omaisuus yhteensä. *Jos myisin Ukkosen ja vanhan Kastanjan sekä niiden satulat ja suitset, saisin niin paljon hopeaa, että voisin...* Dunk kurtisti kulmiaan. Hän tunsi vain puskaritarin elämän: ratsastusmatkat linnalta toiselle, pestautuminen milloin minkäkin lordin palvelukseen, taistelut heidän nimissään ja syöminen heidän saleissaan kunnes sota oli ohi, ja matka jatkui. Aika ajoin kohdalle osui myös turnajaisia, vaikkakin harvemmin, ja hän tiesi, että jotkut

puskaritarit ryhtyivät kehnoina talvina ryöstelemään, vaikka vanhus ei ollut niin koskaan tehnytään.

*Voisin etsiä toisen puskaritarin, joka tarvitsee aseenkantajaa huolehti-
maan elämistään ja puhdistamaan haarniskaansa, hän ajatteli, tai voi-
sin mennä johonkin kaupunkiin, Lannisportiin tai Kuninkaansatamaan,
ja liittyä kaupunginkaartiin. Tai sitten...*

Hän oli kasannut vanhuksen tavarat tammen alle. Kankaisessa rahapussissa oli kolme hopeahirveä, yhdeksäntoista kuparipenniä ja kolhittu granaatti; valtaosa omaisuudesta oli kiinni hevosissa ja aseissa, kuten useimmilla puskaritareilla. Dunkilla oli nyt rengaspanssari, josta hän oli kuurannut ruostelaikut tuhannen kertaa. Rautainen puolikypärä, jossa oli leveä nenäsuojus ja vasemman ohimon kohdalla lommo. Miekkavyö, jonka vanha nahka oli halkeillut, ja pitkämiekkä, johon kuului puusta ja nahasta tehty huotra. Lisäksi hänellä oli tikari, partaveitsi ja hiomakivi. Säärisuojukset ja kaulapanssari, julman terävä rautakärkinen, kahdeksan jalkaa pitkä saarnesta sorvattu sota-peitsi, ja tammikilpi jonka metallireunus oli kolhuilla ja johon oli maalattu Pennipuun ser Arlanin vaakuna: siivekäs hopeapikari ruskealla taustalla.

Dunk katsoi kilpeä, nosti miekkavyön ja katsoi uudelleen. Vyö oli tehty vanhuksen kapeille lanteille. Se ei ikipäivänä sopisi hänelle, kuten ei rautapaitakaan. Hän pujotti vyön tilalle pätjän hamppuköyttä, satoi huotran kupeelleen ja veti pitkämiekan esiin.

Terä oli suora ja raskas, hyvää terästä, oikean asesepän takoma. Sen kädensija oli puukahvan ympärille sidottua pehmeää nahkaa, ponsi sileä ja kiillotettu musta kivi. Niin yksinkertainen kuin miekkä olikin, se tuntui hyvältä kädessä, ja Dunk tiesi, miten terävä se oli, hänhän oli huoltanut sitä monet illat hiomakiven ja öljyisen rätin kanssa ennen nukkumaanmenoaan. *Se sopii käteeni yhtä hyvin kuin hänen käteensä,* hän ajatteli itsekseen, *ja Saarnelan aukealla pidetään turnajaiset.*

Kevytjalan käynti oli mukavampi istua kuin vanhan Kastanjan, mutta siitä huolimatta Dunkia väsytti ja paikkoja pakotti. Hän näki edessään majatalon, korkean savesta ja puusta työstetyn rakennuksen

joen rannalla. Ikkunoista tulviva lämpimän keltainen valo näytti niin kutsuvalta, ettei hän voinut ohittaa sitä. *Minulla on kolme hopearahaa, hän muistutti itseään, sillä saa kunnon aterian ja niin paljon olutta kuin huvittaa juoda.*

Hänen laskeutuessaan ratsailta joesta nousi alaston, vettä valuva poika, joka alkoi kuivata itseään kotikutoiseen viittaansa. ”Oletko sinä tallipoika?” Dunk kysyi. Kalpeakasvoinen poika, jonka jalat olivat mudassa nilkkoja myöten, näytti korkeintaan kahdeksan- tai yhdeksänvuotiaalta. Omituisinta hänessä oli paljas pää. Tukkaa ei ollut laisinkaan. ”Haluan, että ratsuni hierotaan kuivaksi. Ja kauruja kaikille kolmelle. Voitko huolehtia niistä?”

Poika katsoi häntä julkeasti. ”Voisin. Jos haluaisin.”

Dunk kurtisti kulmiaan. ”En siedä tuollaista. Olen ritari, ettäs tiedät.”

”Et näytä ritarilta.”

”Näyttävätkö kaikki ritarit samalta?”

”Eivät, mutta eivät ne tuoltakaan näytä. Miekkavyönä on pelkkä köydenpätkä.”

”Kunhan se pitää huotran lonkallani, se kelpaa. Huolehdi nyt hevosistani. Saat kuparipennin, jos hoidat asian kunnolla, ja korva puustin, jos et.” Hän ei jäänyt katsomaan, miten tallipoika asiaan suhtautui vaan kääntyi ympäri ja työntyi ovesta sisään.

Tällaiseen aikaan majatalossa olisi luullut olevan tungosta, mutta sali oli miltei tyhjä. Hienoon damastitakkiin sonnustautunut nuori lordintekеле retkotti sammuneena pöydän ääressä ja kuorsasi vaimeasti viinilammikossa. Muutoin paikalla ei ollut ketään. Dunk katseli ympärilleen epävarmana, kunnes keittiöstä ilmestyi tanakka, kalpea nainen ja sanoi: ”Istu minne huvittaa. Tahdotko olutta vai ruokaa?”

”Molempia.” Dunk valitsi tuolin, joka oli ikkunan ääressä, kaukana nukkuvasta miehestä.

”Tarjolla on hyvää lammasta, joka on paistettu yrttikuoressa, ja poikani pyydystämää sorsaa. Kumpaa saisi olla?”

Hän ei ollut syönyt majatalossa ainakaan puoleen vuoteen. ”Molempia.”

Nainen naurahti. ”No, olet sinä siihen tarpeeksi iso.” Hän laski tuopillisen olutta ja toi sen pöytään. ”Tahdotko myös huoneen yöksi?”

”En.” Dunk ei totisesti tiennyt mitään parempaa kuin pehmeä olkipatja alla ja katto pään päällä, mutta hänen piti olla tarkkana rahojensa kanssa. Maa saisi kelvata. ”Ruokaa ja olutta, ja sitten minun on aika suunnata kohti Saarnelaa. Paljonko sinne on vielä matkaa?”

”Päivän ratsastusmatka. Siitä missä tie haarautuu palaneen myllyn luona jatkat vain kohti pohjoista. Ottiko poikani hevoset hoitoonsa vai onko hän taas karkuteillä?”

”Ei, on hän tuolla”, sanoi Dunk. ”Sinulla ei näytä olevan paremmin asiakkaita.”

”Puoli kylää on lähtenyt katsomaan turnajaisia. Omakin väki menisi, jos antaisin. Tämä majatalo jää heille, kun minusta aika jättää, mutta poika rehvastelee mieluummin ympäriinsä sotilaiden kanssa, ja tyttö huokailee ja kikattaa aina, kun joku ritari ratsastaa ohi. En totisesti osaa sanoa miksi. Ritarit ovat samanlaisia kuin muutkin miehet, enkä ole huomannut, että joku turnajaisottelu vaikuttaisi mihinkään.” Hän silmäili Dunkia uteliaasti; miekka ja kilpi kertoivat yhtä tarinaa, köysivyo ja kotikutoinen nuttu toista. ”Oletko sinäkin matkalla turnajaisiin?”

Dunk siemaisi olutta ennen kuin vastasi. Se oli pähkinänruskeaa ja sakean tuntuista, aivan hänen makuunsa. ”Olen”, hän sanoi. ”Aion voittaa ne.”

”Niinkö?” majatalonemäntä vastasi varsin kohteliaasti.

Huoneen toisella puolella lordinpoikanen kohotti päätään viinilammikosta. Kasvot hiekanruskean tukkapehkon alla olivat sairaalloisen kelmeät, leukaa peitti vaalea sänki. Hän hieraisi suutaan, räpyteli silmiään ja sanoi Dunkille: ”Näin sinusta unta.” Hänen kätensä vapisi, kun hän osoitti sormellaan. ”Pysy kaukana minusta, kuuletko? Pysy todella kaukana.”

Dunk tuijotti miestä epävarmana. ”Arvon lordi?”

Majatalonemäntä kumartui lähemmäs. ”Ei kannata välittää, ser. Hän ei tee muuta kuin ryyppää ja puhuu unistaan. Haen sinulle syötävää.” Nainen pyyhälsi matkoihinsa.

”Syötävää?” nuori lordi sai sanan kuulostamaan säädyttömyydeltä. Hän hoippui jaloilleen ottaen toisella kädellä tukea pöydästä. ”Minä voin pahoin”, hän ilmoitti. Hänen takkinsa miehustaa kuorruttivat kuivuneet viinitahrat. ”Tahdoin huoran, mutta sellaista täältä ei löydy. Ne ovat kaikki menneet Saarnelan aukealle. Hyvät jumalat, että minä tarvitsen viiniä.” Hän hoippuroi salin poikki, ja Dunk kuuli hänen kiipeävän portaita ylös ja laulavan hiljaa itseksensä.

Surkea tapaus, Dunk ajatteli. *Mutta miksi hän kuvitteli tuntevansa minut?* Hän pohdiskeli asiaa oluensa ääressä.

Lammas oli parasta, jota hän oli ikinä syönyt, ja sorsa oli vieläkin parempaa; se oli keitetty kirsikoiden ja sitruunoiden kanssa eikä se ollut läheskään niin rasvaista kuin sorsa yleensä. Majatalonemäntä toi myös voilla silattuja herneitä sekä kauraleipää, joka oli vielä uunilämmintä. *Tätä ritarina olo tarkoittaa*, hän sanoi itselleen imaistes- saan viimeiset lihat luusta. *Hyvää ruokaa, olutta aina kun haluan, eikä kukaan läimi korville*. Hän otti aterian kanssa toisenkin tuopin olutta, ja kolmannen palanpainikkeeksi, ja neljännen ihan vain siksi, ettei kukaan kieltänyt, ja lopetettuaan hän maksoi naiselle hopeahirvellä ja sai takaisin kourallisen kuparilantteja.

Oli täysin pimeää, kun Dunk astui ulos majatalosta. Vatsa oli pullollaan ja rahapussi oli hiukan laihempi, mutta kävellessään tal- lille hänellä oli mukava olo. Hän kuuli hevosen hirahtavan jossakin edessäpäin. ”Soo, poika”, kuului pojan ääni. Dunk kiristi vauhtiaan otsa kurtussa.

Hän löysi tallipojan istumasta Ukkosen selässä vanhan miehen haarniska yllään. Rautapaita oli poikaa pidempi, ja kypärä oli kallis- tettu takakenoon, ettei se olisi peittänyt silmiä. Poika näytti äärim- mäisen keskittyneeltä ja kertakaikkisen hullunkuriselta. Dunk pysäh- tyi tallin ovelle ja nauroi.

Poika kohotti katseensa, punastui ja loikkasi maahan. ”Arvon lordi, en minä –”

”Varas”, Dunk sanoi yrittäen kuulostaa ankaralta. ”Riisu se haar- niska ja ole onnellinen, ettei Ukkonen potkaissut tyhmää päätäsi. Se

on sotahevon, ei pikkulasten poni.”

Poika riisui kypärän ja viskasi sen olkikasaan. ”Pystyn ratsastamaan sillä ihan yhtä hyvin kuin sinäkin”, hän sanoi uhmakkaasti.

”Suu kiinni, en tahdo kuulla moisia julkeuksia”, Dunk sanoi. ”Ja rautapaita pois. Mitä oikein luulit tekeväsi?”

”Miten voin kertoa, jos suu on kiinni?” poika kiemurteli ulos rengaspanssarista ja antoi sen pudota maahan.

”Voit avata sen vastataksesi”, Dunk sanoi. ”No niin, nosta rautapaita, ravistele se puhtaaksi ja pistä se sinne, mistä sen löysitkin. Samoin kypärä. Ruokitko hevoset, kuten käskin? Ja hieroitko Kevytjalan kuivaksi?”

”Kyllä”, poika sanoi ravistellessaan olkia rautapaidasta. ”Olet menossa Saarnelaan, etkö olekin? Ota minut mukaasi, ser.”

Majatalonemäntä oli varoittanut häntä tästä. ”Ja mitä äitisi mahtaisi siitä sanoa?”

”Äiti, vai?” Poika väänsi kasvonsa mutruun. ”Äiti on kuollut, hän ei sanoisi mitään.”

Dunk yllättyi. Eikö majatalonemäntä ollutkaan pojan äiti? Ehkä poika oli täällä vain oppipoikana. Dunkin aivot olivat oluesta hiukan sumeat. ”Oletko sinä orpo?” hän kysyi epäroiden.

”Oletko itse?” poika letkautti.

”Olin minä joskus”, Dunk myönsi. *Kunnes vanha mies otti minut hoiviinsa.*

”Jos ottaisit minut mukaasi, voisin olla aseenkantajasi.”

”En kaipaa aseenkantajaa”, Dunk sanoi.

”Jokainen ritari tarvitsee aseenkantajaa”, poika sanoi. ”Näytät siltä, että kaipaat sellaista enemmän kuin useimmat.”

Dunk kohotti kättään uhkaavasti. ”Ja minusta sinä näytät siltä kuin kaipaisit korvatillikkaa. Täytä minulle säkki kaurioilla. Lähden kohti Saarnelaa... yksin.”

Jos poika säikähti, hän kätki sen hyvin. Hetken hän seisoi siinä uhmakkaasti käsivarret puuskassa, mutta juuri kun Dunk oli luovuttamaisillaan poika kääntyi ja meni noutamaan kaurioja.

Dunk tunsi helpotusta. *Sääli, etten voi... mutta hänen on hyvä olla täällä majatalolla, parempi kuin puskaritarin aseenkantajana. Ei olisi mikään hyvä työ ottaa häntä mukaan.*

Hän kuitenkin aisti pojan pettymyksen noustessaan Kevytjalan selkään. Tarttuessaan Ukkosen ohjiin hän keksi, että kuparipenni saattaisi piristää. ”Tässä avustasi, poika.” Hän hymyili ja nakkasi kolikon poikaa kohti, mutta tämä ei tehnyt elettäkään napatakseen rahan. Se putosi maahan pojan paljaiden jalkojen juureen ja siihen se jäi.

Hän poimii sen kun olen mennyt, Dunk oli varma siitä. Hän käänsi ratsunsa ja ratsasti pois majatalolta taluttaen samalla kahta muuta hevosta. Puut hohtivat kuutamossa ja taivas oli pilvetön ja täynnä tähtiä. Silti hän tunsi tallipojan synkän, hiljaisen tuijotuksen selässään kulkiessaan tietä pitkin.

Iltapäivän varjot levittäytyivät jo pitkinä, kun Dunk pysäytti ratsunsa Saarnelan aukean laitamilla. Ruohikkoisen kentän laidalle oli jo pystytetty kuutisenkymmentä paviljonkia. Niitä oli suuria ja pieniä, nelikulmaisia ja pyöreitä, purjekankaisia, pellavaisia ja osa silkiksiä. Yhteistä niille kaikille oli kirkkaat värit, ja niiden keskisaloissa liehuivat pitkät viirit, leiskuvampina kuin kukkaniitty täynnä syvänpunaista, aurinkoista keltaista, lukemattomia vihreän ja sinisen sävyjä, sysimustaa, harmaata sekä purppuraa.

Ritarien joukossa oli niitä, joiden seurassa vanhus oli ratsastanut; osa oli Dunkille tuttuja vain leirinuotioilla ja linnojen saleissa kerrotuista tarinoista. Vaikka hän ei ollut koskaan oppinut lukemisen ja kirjoittamisen taikaa, oli vanhus armotta takonut hänen päähänsä heraldiikkaa ja tentannut häntä ratsastaessaan. Satakielet kuuluivat rajamaiden lordi Caronille, joka taisi niin harpun kuin peitsenkin. Kruunupäinen uroshirvi kuului ser Lyonel Baratheonille, Nauravalle Myrskylle. Dunk erotti joukosta Tarlyn metsästäjätunnuksen, Dondarrionin suvun purpurasalaman, ja Fossowayn punaisen omenan. Tuolla karjui Lannisterin leijona kultaisena purppurapohjallaan, ja tuolla ui Estermontin vihreä merikilpikonna vaaleanvihreää taustaa vasten. Ruskea telta punaisen

oriin alla kuului epäilemättä ser Otho Sanikalle, jota kutsuttiin Sani-
kan Raakalaiseksi hänen surmattuaan lordi Quentyn Sysimetsän kolme
vuotta sitten Kuninkaansataman turnajaisissa. Dunk oli kuullut, että
ser Otho oli iskenyt tylpällä turnajaiskirveellä niin kovaa, että se oli
lävistänyt lordi Sysimetsän silmikon ja sen takana olevat kasvot oli-
vat painuneet sisään. Hän näki myös Sysimetsän viirejä aukean länsi-
reunalla, niin kaukana ser Othosta kuin mahdollista. Marbrand, Mal-
lister, Cargyll, Länsimaa, Joutsen, Mullendore, Suurtorni, Florent, Frey,
Penrose, Tulenverta, Darry, Parren, Kesytön; näytti siltä kuin jokainen
lännen ja etelän mahtisuku olisi lähettänyt yhden tai useamman rita-
rin Saarnelaan kaunista neitoa katsomaan ja osoittamaan urheuttaan
mittelössä hänen kunniakseen.

Mutta näyttivätpä ritarien paviljongit miten hienoilta hyvänsä,
Dunk tiesi, ettei niistä löytynyt sijaa hänelle. Nukkavieru villaviitta
olisi hänen ainoa suojansa yötä vastaan. Lordien ja maineikkaiden
ritarien nauttiessa illalliseksi salvukukkoa ja juottoporsasta Dun-
kin illallisena olisi kuivaa leipää ja siivu jänteikästä suolalihaa. Hän
tiesi hyvin, että jos hän leiriytyisi tuolle räikeän värikkäälle aukealle,
hän joutuisi sietämään sekä hiljaista halveksuntaa että verhoamatonta
pilkkaa. Jokunen miehistä kenties kohtelisi häntä ystävällisesti, mutta
tavallaan se olisi vieläkin pahempaa.

Puskaritarin oli pidettävä tiukasti kiinni ylpeydestään. Ilman sitä
olisi pelkkä palkkamiekka. *Minun on ansaittava paikkani tuossa seu-
rassa. Jos taistelen hyvin, joku lordi saattaa ottaa minut joukkoihinsa. Sil-
loin saan ratsastaa jalossa seurassa ja syödä tuoretta lihaa joka ilta linnan
salissa ja pystyttää oman paviljonkini turnajaisissa. Mutta ensin minun
on onnistuttava täällä.* Vastahakoisesti hän käänsi selkensä turnajais-
kentälle ja talutti hevosensa metsän siimekseen.

Valtavan aukean laitamilta, reilun puolen mailin päästä linnasta,
hän löysi paikan, jossa puron mutkaan oli muodostunut syvä lampi.
Sen rannalla oli tuuhea kaislikko ja kaiken yllä levittäytyi suuri, leh-
tevä jalava. Keväinen ruoho sen vierellä oli vihreä kuin ritarin viiri ja
pehmeä koskettaa. Paikka oli kaunis, eikä kukaan ollut vielä vaatinut

sitä omakseen. *Tämä olkoon paviljonkini*, Dunk sanoi itselleen, *paviljonki, jossa on Tyrellin ja Estermontin viirejäkin vihreämpi lehtikatto.*

Hevoset ensin. Kun ne oli hoidettu, hän riisuutui ja kahlasii lampeen pestäkseen pois matkan tomut. ”Kunnon ritari on sekä puhdas että hurskas”, vanhus oli sanonut kerta toisensa jälkeen vaatien, että he peseytyisivät päästä varpaisiin aina kuun vaihtuessa, haisivatpa he sitten pahalle tai eivät. Nyt, kun Dunk oli ritari, hän vannoi tekevänsä samoin.

Hän istui alastomana jalavan alla kuivattelemassa, nautti kevät-ilman lämmöstä ihollaan ja katseli lohikäärme-korennon laiskaa tanssia ruovikossa.

Miksi tuota sanotaan lohikäärme-korennoksi? hän ihmetteli. *Eihän se näytä laisinkaan lohikäärmeeltä.* Ei sillä, että Dunk olisi koskaan nähnyt lohikäärmettä. Vanhus kuitenkin oli. Dunk oli kuullut tarinan puolen sataa kertaa; miten ser Arlan oli ollut vasta pikkupoika, kun hänen isoisänsä oli vienyt hänet Kuninkaansatamaan, ja miten he olivat nähneet viimeisen lohikäärmeen siellä vuotta ennen sen kuolemaa. Se oli ollut naaras, pieni ja kitukasvuinen, sen siivet olivat surkastuneet. Yksikään sen munista ei ollut kuoriutunut. ”Jotkut väittävät, että kuningas Aegon myrkytti sen”, vanhus oli kertonut. ”Aegon III, siis, ei kuningas Daeronin isä vaan se, jota sanottiin Lohikäärmeenturmaksi tai Aegon Onnettomaksi. Hän pelkäsi lohikäärmeitä, sillä hän oli ollut näkemässä, kun sedän peto oli syönyt hänen äitinsä. Viimeisen lohikäärmeen kuoltua kesät ovat olleet lyhempiä ja talvet pidempiä ja hyisempiä, ankarampia.”

Ilma alkoi viiletä, kun aurinko painui puiden latvojen alapuolelle. Kun Dunk tunsii käsivarsiensa ihon nousevan kananlihalle, hän hakkasi nuttuaan ja housujaan puunrunkoa vasten karistellakseen niistä pahimmat ravat ja pani ne taas päälleen. Aamun tullen hän etsii turnajaisvastaavan ja lisäisi nimensä ottelijoiden listalle, mutta tänä iltana hänellä oli muita asioita hoidettavanaan, mikäli hän mieli haastaa toiset.

Hänen ei tarvinnut tutkia veden pinnalla näkyvää kuvajaistaan tietäkseen, ettei hän ollut mainittavasti ritarin näköinen, joten hän heilautti ser Arlanin kilven selkäänsä saadakseen vaakunatunnuksen näky-

viin. Dunk kytki hevostensa jalat ja jätti ne laiduntamaan paksulle vihreälle nurmelle jalavan alle lähtiessään itse jalkaisin turnajaiskentälle.

Tavallisesti aukea toimi Saarnelan väen torina, mutta nyt se oli muuttunut. Yön aikana aukealle oli pystytetty toinen kaupunki, silkkinen eikä kivinen, vanhempaa sisartaan paljon suurempi ja kauniimpi. Kymmenet kauppiaat olivat pystyttäneet kojunsu aukean reunalle ja myivät huopaa ja hedelmiä, sulkia ja saappaita, nahkaa ja nauhoja, haukkoja, saviastioita, jalokiviä, tinaesineitä, mausteita ja kaikenlaisia muita tavaroita. Jonglöörejä, nukketeatterilaisia ja taikureita vaelteli väkijoukon seassa esittelemässä taitojaan... ja samoin tekivät huorat ja taskuvargaat. Dunk piti kätensä visusti rahapussillaan.

Kun makkaroiden tuoksu leijaili savuiselta nuotiolta hänen nenäänsä, herahti vesi kielelle. Hän osti kuparikolikolla makkaran ja palanpainikkeeksi sarvellisen olutta. Syödessään hän katseli, miten maalattu puinen ritari taisteli maalattua puulohikäärmettä vastaan. Lohikäärmettä liikuttava nukketaiteilija oli myös melkoinen näky: pitkä ja viehättävä neiti kesäheinä, dornelaisen oliivi-ihoinen ja mustatukkainen. Hän oli hoikka kuin peitsi, eikä hänellä ollut mainittavasti rintoja, mutta Dunk piti hänen kasvoistaan ja siitä, miten taitavat sormet saivat lohikäärmeen louskuttamaan leukojaan ja kiemurtelemaan narujensa päässä. Hän olisi heittänyt nukketaiteilijalle kuparilantin, jos hänellä olisi ollut siihen varaa, mutta juuri nyt hän tarvitsi jokaisen kolikon.

Kauppiaiden joukosta löytyi aseseppiä, kuten hän oli toivonut. Tyroshilainen, jolla oli kaksihaarainen sininen parta, myi koristeellisia, upean mielikuvituksellisia lintu- ja eläinkypäriä, jotka oli silattu hopealla ja kullalla. Hän löysi myös miekantakojan, joka kaupitteli halpoja teräsaseita, ja toisen, jonka työ oli paljon hienompaa, mutta miekkaa hän ei nyt kaivannut.

Hänen tarvitsemansa mies löytyi aivan rivin päästä, ja pöydällä hänen edessään oli hieno rengaspanssari sekä jaokkeiset taisteluhansikkaat. Dunk tutki niitä tarkoin. ”Hyvää työtä”, hän sanoi.

”Parasta mahdollista.” Tuo miehenkäppänä oli tuskin viittäkään jalkaa pitkä, mutta hänen rintansa ja hartiansa olivat yhtä leveät kuin Dunkilla. Hänellä oli musta parta, valtavan kokoiset kädet eikä ripustakaan vaatimattomuutta.

”Tarvitsen haarniskan turnajaisiin”, Dunk kertoi miehelle. ”Hyvän rintapanssarin ja kaulahaarniskan, säärisuojukset ja silmikollisen kypärän.” Vanhuksen puolikypärä sopi hänen päähänsä, mutta hän halusi kasvoilleen enemmän suojaa kuin pelkkä nenäsuojus tarjosi.

Aseseppä mittaili häntä katseellaan. ”Olet kookas, mutta olen minä varustanut isompiakin.” Hän kiersi tiskin eteen. ”Polvistu, täytyy mitata hartiat. Niin, ja jyrävä kaula.” Dunk polvistui. Aseseppä asetti hänen hartioilleen vuotasuikaleen, jossa oli solmuja, murahti, kietoi sen hänen kaulansa ympärille ja murahti toistamiseen. ”Nosta kättäsi. Ei, oikeaa.” Mies murahti kolmannen kerran. ”Nyt voit nousta.” Jalan sisämitta, pohkeen paksuus ja vyötärön ympärys aiheuttivat lisää murahduksia. ”Minulla on kärryissäni haarniskan osia, jotka saattaisivat sopia sinulle”, mies sanoi lopetettuaan mittaamisen. ”Eikä sitten mitään kullalla tai hopealla koristeltua, vaan pelkkää kunnon terästä, vahvaa ja yksinkertaista. Minä teen kypäriä, jotka näyttävät kypäriltä eivätkä siivekkäiltä sioilta tai etelän hedelmiltä, mutta minun tekemäni palvelevat paremmin, jos sattuu saamaan peitsestä naamaansa.”

”Sitä minä juuri haluankin”, sanoi Dunk. ”Paljonko maksaa?” ”Kahdeksansataa hirveä, sillä satun olemaan hyvällä tuulella.”

”*Kahdeksansataa?*” Se oli enemmän kuin hän oli odottanut. ”Minä... voisin antaa vaihdossa vanhan haarniskan osia, jotka on tehty pienemmälle miehelle... puolikypärän... rautapaidan...”

”Teräs-Pate myy vain omien kättensä töitä”, mies julisti, ”mutta ehkä voisin käyttää metallin johonkin. Ellei se ole liian ruosteista, otan sen vaihdossa ja varustan sinut kuudellasadalla.”

Dunk voisi pyytää Patea antamaan hänelle haarniskan luotolla, mutta tiesi millaisen vastauksen saisi. Matkustettuaan vanhuksen kanssa vuosikausia hän tiesi, että kauppiaat suhtautuivat sairaalloisen epäluuloisesti puskaritareihin, joista jotkut olivat tuskin ryöväreitä

parempia. ”Annan sinulle kaksi hopearahaa nyt, ja tuon haarniskan ja loput rahoista huomenna.” Aseseppä tutkaili häntä hetkisen. ”Kaksi hopearahaa antaa sinulle vuorokauden aikaa. Sen jälkeen myyn työni seuraavalle.”

Dunk kaivoi hopeahirvet rahapussistaan ja painoi ne asesepän känsäiseen kouraan. ”Saat koko summan. Aion voittaa täällä.”

”Niinkö?” Pate puri toista kolikoista. ”Ja nämä muut ovat varmaan tulleet tänne vain hurraamaan sinulle?”

Kuu oli jo korkealla, kun hän käänsi kulkunsa takaisin kohti jalaansa. Hänen selkänsä takana Saarnelan aukea hehkui soihtujen valossa. Laulun ja naurun äänet kantautuivat ruohikon poikki, mutta hänen oma mielialansa oli vakava. Hän ei keksinyt kuin yhden tavan hankkia rahat haarniskaansa varten. Ja jos hän häviäisi... ”Tarvitsen vain yhden voiton”, hän mutisi ääneen. ”Se ei ole kovin paljon toivottu.”

Vanhus ei kuitenkaan olisi koskaan toiminut niin. Ser Arlan ei ollut ratsastanut yhteenkään otteluun sen päivän jälkeen, kun oli pudottanut Lohikäärmeprinssin ratsailta Myrskynpään turnajaisissa, monta monituista vuotta sitten. ”Ei sitä joka mies voi kehuskella katkaisseensa seitsemän peistä Seitsemän kuningaskunnan hienointa ritaria vastaan”, mies oli sanonut. ”En voisi toivoa mitään parempaa, miksi siis edes yrittäisin?”

Dunk oli epäillyt, että ser Arlanin iällä oli asian kanssa enemmän tekemistä kuin Lohikäärmeprinssillä, mutta ei ollut koskaan rohjennut sanoa sitä ääneen. Vanhus oli säilyttänyt ylpeytensä hamaan loppuun saakka. *Minä olen nopea ja vahva, ser Arlan sanoi niin kerta toisensa jälkeen. Sen mikä päti häneen ei tarvitse koskea minua*, hän jankutti itselleen.

Hän kulki parhaillaan heinikon poikki punniten mahdollisuuksiaan, kun näki nuotion lepatusta pensaikon läpi. *Mitä nyt?* Dunk ei pysähtynyt ajattelemaan vaan juosta rytisteli heinikon poikki miekka kädessään.

Hän syöksyi leiripaikalleen karjuen ja kiroillen ja pysähtyi sitten äkisti nähdessään pojan leirinuotion ääressä. ”Sinä!” hän laski miekansa. ”Mitä sinä täällä teet?”

”Paistan kalaa”, sanoi kalju poika. ”Tahdotko sinäkin?”

”Ei vaan miten sinä *pääsit* tänne? Varastitko hevosen?”

”Sain kärrykyäydin mieheltä, joka kuljetti karitsoja Saarnelan lordin pöytään.”

”No, sinun olisi parasta mennä katsomaan, onko hän vielä paikalla, tai etsiä toiset kärryt. En halua sinua tänne.”

”Et voi pakottaa minua lähtemään”, poika sanoi nenäkkäästi. ”Olen saanut tarpeekseni siitä majatalosta.”

”En siedä yhtään enempää nenäkkyyttä”, Dunk varoitti. ”Minun pitäisi nyt saman tien heittää sinut poikittain hevoseni selkään ja viedä sinut kotiin.”

”Joutuisit ratsastamaan Kuninkaansatamaan asti”, poika sanoi. ”Turnajaiset jäisivät väliin.”

Kuninkaansatamaan. Hetken Dunk mietti pilkattiinko häntä, mutta poika ei voinut mitenkään tietää, että hänkin oli syntynyt Kuninkaansatamassa. *Jälleen yksi reppana Kirpunperästä, todennäköisesti, ja kukapa voisi moittia, jos joku haluaa pois sellaisesta paikasta?*

Dunk tunsu itsensä hölmöksi seistessään miekka tanassa kahdeksanvuotiaan orpopojan edessä. Hän mulkoili vihaisesti pannessaan miekansa huotiaan, niin että poika tietäisi, ettei hän sietäisi mitään tempuja. *Minun pitäisi vähintäänkin antaa hänelle kunnon selkäsauna*, hän ajatteli, mutta lapsi näytti niin säälittävältä, ettei hän pystynyt lyömään. Hän vilkaisi leiriä. Nuotio paloi iloisesti siistissä kivikehässä. Hevoset oli harjattu, ja jalavan oksilla oli vaatteita kuivumassa liekkien lämmössä. ”Mitä nuo tuolla tekevät?”

”Minä pesin ne”, poika vastasi. ”Ja harjasin hevoset, sytytin tulen ja pyydystin tämän kalan. Olisin pystyttänyt telttasikin, mutta en löytänyt sellaista.” ”Tuo on minun telttani.” Dunk heilautti kättään kohti heidän yllään levittäytyvää korkeaa jalavaa.

”Se on puu”, poika sanoi välinpitämättömästi.

”Ei tosi ritari sen kummempaa paviljonkia tarvitse. Nukun mie-
luummin tähtien alla kuin savuisessa teltassa.”

”Entä jos sataa?”

”Puu suojaa minua.”

”Puut vuotavat.”

Dunk naurahti. ”Niin vuotavat. No, jos totta puhutaan, minulla ei ole rahaa paviljonkiin. Ja sinun olisi parasta kääntää tuo kala, tai se palaa alta ja jää päältä raa’aksi. Et kyllä pärjäisi kokkipoikana.”

”Pärjäisin, jos tahtoisin”, poika sanoi mutta käänsi kalan.

”Mitä tukallesi on tapahtunut?” Dunk kysyi.

”Mestarit ajoivat sen pois.” Yhtäkkiä poika veti tumman viittansa hupun hermostuneesti ylös ja peitti päänsä.

Dunk oli kuullut, että niin tehtiin joskus täiden tai juurimatojen tai joidenkin sairauksien takia. ”Oletko sairas?”

”En”, poika sanoi. ”Mikä sinun nimesi on?”

”Dunk”, hän vastasi.

Pojankutale nauroi ääneen aivan kuin se olisi ollut hassuinta, mitä hän oli ikinä kuullut. ”*Dunk?*” poika sanoi. ”Ser Dunk? Ei se ole mikään ritarin nimi. Onko se lyhenne Duncanista?”

Oliko se? Vanhus oli käyttänyt hänestä vain nimeä *Dunk* niin pitkään kuin hän pystyi muistamaan, eikä hän tiennyt juuri mitään elämästään ennen sitä. ”Duncan, aivan niin”, hän sanoi. ”Ser Duncan...” Dunkilla ei ollut toista nimeä eikä sukua; Ser Arlan oli löytänyt hänet vihinä Kirpunperän kujilta. Hän ei tiennyt mitään äidistään tai isästään. Mitä hän sanoisi? ”Kirpunperän ser Duncan” ei kuulostanut kovin ritarilliselta. Hän voisi valita itselleen Pennipuun, mutta entä jos häneltä kysyttäisiin, missä se oli? Dunk ei ollut koskaan käynyt Pennipuulla, eikä vanhus ollut juurikaan puhunut siitä. Hän kurtisti kulmiaan ja tokaisi sitten: ”Ser Duncan Pitkä.” Hän *oli* pitkä, sitä ei kukaan voinut kieltää, ja se kuulosti vaikuttavalta.

Vaikka pikku nilkki ei näyttänyt ajattelevan niin. ”En ole koskaan kuullut ser Duncan Pitkästä.”

”Tunnetko sitten Seitsemän kuningaskunnan jokaisen ritarin?”

Poika katsoi häneen röyhkeästi. ”Kaikki hyvät.”

”Olen yhtä hyvä kuin muutkin. Turnajaisten jälkeen kaikki tietävät sen. Onko *sinulla* nimeä, varas?”

Poika epäröi. ”Egg”, hän sanoi.

Dunk ei nauranut. *Pojan pää näyttää tosiaan munalta. Pikkupojat voivat olla julmia, samoin aikamiehet.* ”Egg”, hän sanoi. ”Totuus on, ettei minulla ole paviljonkia tai teltaa. Ja minun pitäisi piiskata sinut vereslihalle ja lähettää sinut matkoihisi, mutta jos vannot, että teet kuten käsketään, annan sinun palvella minua turnajaisten ajan. Sen jälkeen, no, se jää nähtäväksi. Jos päätän, että olet vaivan arvoinen, pidän huolta, että sinulla on aina päällepuantavaa ja ruokaa vatsassa. Vaatteet saattavat olla kotikutoiset ja ruoka suolalihaa ja suolakalaa, ja kenties aika ajoin hirveä, kun lähistöllä ei ole metsänvartijoita, mutta nälkää et näe. Ja lupaan, etten lyö sinua ellet sitten ansaitse sitä.”

Egg hymyili. ”Selvä, arvon lordi.”

”Ser”, Dunk oikaisi. ”Olen pelkkä puskaritari.” Hän mietti, katsoiko vanhus häntä. *Opetan pojalle taistelun taidot, aivan kuten sinä opetit minua, ser. Hän vaikuttaa lupaavalta, hänestä saattaa jonakin päivänä tullakin ritari.*

Kala oli vielä sisältä raakaa, kun he söivät sen, eikä poika ollut poistanut kaikkia ruotoja, mutta se maistui silti melko lailla paremmalta kuin suolaliha.

Pian Egg nukahti hiipuvan nuotion ääreen. Dunk makasi selällään pojan lähellä ja tuijotti yötaivasta. Hän kuuli kaukaista musiikkia turnajaiskentältä, puolen virstan päästä. Tähtiä oli joka puolella, tuhan-sittain. Yksi niistä putosi hänen katsolessaan, kirkkaan vihreä juova piirtyi pimeyttä vasten ja katosi sitten.

Tähdenlento tuo onnea sille, joka sen näkee, Dunk ajatteli. *Kaikki muut ovat nyt paviljongeissaan tuijottamassa silkkiä taivaan sijasta, joten onni on yksin minun.*

Aamulla Dunk heräsi kukon kiekunaan. Egg makasi yhä kippuralla vanhuksen toiseksi parhaan viitan alla. *No, poika ei livistänyt matkoihinsa yön aikana, ja se on jo jotain.* Hän tökkäsi pojan varpaallaan

hereille. ”Ylös. On töitä tehtäväksi.” Poika nousi varsin vikkelästi ja hieraisi silmiään. ”Auta minua satuloimaan Kevytjalka”, Dunk sanoi.

”Entä aamiainen?”

”Suolalihaa löytyy. *Kun* työt on tehty.”

”Söisin mielummin hevosen”, Egg sanoi. ”Ser.”

”Saat maistaa nyrkkiäni, ellet tee kuten käsketään. Nouda harjat. Ne ovat satulalaukussa. Juuri siellä.”

Yhdessä he harjasivat ratsuhevosen punaruskean karvapeitteen, nostivat ser Arlanin parhaan satulan sen selkään ja kiristivät satulavyön. Dunk sai huomata, että Egg oli näppärä työntekijä, kun vain paneutui asiaan.

”Olen varmaan suurimman osan päivästä poissa”, hän sanoi pojalle noustessaan ratsaille. ”Sinä pysyt täällä ja panet leirin kuntoon. Pidät huolta, ettei tänne tule *muuta* varkaita nuuskimaan.”

”Saanko miekan, jolla ajaa heidät pakosalle?” Egg kysyi. Dunk näki, että pojalla oli siniset silmät. Hyvin tummat, melkein violetit. Jostakin syystä kalju pää sai silmät näyttämään valtavan suurilta.

”Et”, Dunk sanoi. ”Veitsi saa riittää. Ja sinun on parasta olla täällä, kun palaan, kuuletko? Jos ryöstät minut ja pakenet, niin vannon, että metsästä sinut käsiini. Koirien kanssa.”

”Ei sinulla ole koiria”, Egg huomautti.

”Hankin jostakin”, sanoi Dunk. ”Ihan vain sinua varten.” Hän käänsi Kevytjalan pään aukeaa kohti ja lähti matkaan ripeässä ravissa toivoen, että uhkaus riittäisi pitämään pojan ruodussa. Lukuun ottamatta päällään olevia vaatteita, säkissä olevaa haarniskaa ja allaan olevaa hevosta Dunkin koko maallinen omaisuus oli leirissä. *On aika hölmöä luottaa poikaan näin paljon, mutta vanhuskin luotti minuun*, hän pohdiskeli. Äiti on varmaan lähettänyt hänet, jotta voisin maksaa velkani.

Lähestyessään aukeaa Dunk kuuli vasaroiden pauketta jokivarresta, missä puusepät rakensivat peitsitaiston raja-aitoja ja katsojien korokkeita. Aukealla pystytettiin parhaillaan myös lisää paviljonkeja, kun aiemmin saapuneet ritarit nukkuivat edellisen illan juominkien jäljiltä tai istuskelivat syömässä aamiaista. Dunk haistoi savun ja pekonin.

Aukean pohjoispuolella virtasi Kotilojoki, mahtavan Manderin sivuhaara. Matalan kahlaamon toisella puolella oli kaupunki ja linna. Dunk oli nähnyt monia markkinakaupunkeja matkoillaan vanhuksen kanssa. Tämä oli kauniimpi kuin useimmat, valkoiseksi kalkitut talot olkikattoineen näyttivät kutsuvilta. Pienempänä hän oli miettinyt, millaista olisi asua tällaisessa paikassa – nukkua joka yö katon alla ja herätä joka aamu samat seinät ympärillään. *Voi olla, että saan pian tietää. Niin, ja Egg myös.* Niin voisi käydä. Kummempiakin tapahtui joka päivä.

Saarnelan linna oli kolmikulmainen kivirakennus, jonka jokaisessa kulmassa oli viiden sylen korkuinen pyöreä torni, ja tornien välissä paksu sakaraharjainen muuri. Muurilla liehui oransseja viirejä, joita koristi linnanherran aurinko ja polviorsi -tunnus. Porteilla seisoi oranssi-valkopukuisia sotilaita pertuska kädessä tarkkailemassa ihmisten kulkua sisään ja ulos, nähtävästi keskittyen enemmän kauniin karjapiian kanssa vitsailuun kuin kenenkään kulun estämiseen. Dunk pysäytti hevosensa lyhyen parrakkaan, arvovaltaisen näköisen miehen eteen ja kysyi turnajaisvastaavaa.

”Kaipaat ilmeisesti Plummeria, hän toimii täällä tilanhoitajana. Näytän sinulle tien.”

Sisäpihalla tallipoika otti häneltä Kevytjalan ohjat. Dunk heilautti ser Arlanin kolhiintuneen kilven olalleen ja seurasi kaartinkapteenia tallin taakse tornille, joka oli rakennettu kehämuurin kulmaukseen. Jyrkät portaat johtivat muurin harjalla kulkevalle kävelytielle. ”Tulitko lisäämään herrasi nimen listoille?” kapteeni kysyi heidän kiivetessään.

”Oman nimeni minä tulin lisäämään.”

”Niinkö?” Virnuiliko mies? Dunk ei ollut varma. ”Tuo ovi tuolla. Siellä voit hoitaa asiasi. Minä palaan vartiopaikalleni.”

Dunk työnsi oven auki. Sisällä istui tilanhoitaja pukkipöydän ääressä riipustamassa sulkakynällä pergamenttiin. Miehen tukka oli harvenemaan päin, kasvot kapeat ja pingottuneet. ”Niin?” hän sanoi ja kohotti katseensa. ”Mitä asiaa?”

Dunk veti oven kiinni. ”Oletko tilanhoitaja Plummer? On turnajaisasiaa. Tulin lisäämään nimeni listoille.”

Plummer mutristi suutaan. ”Isäntäni turnajaiset ovat ritareille tarkoitettu mitteli. Oletko ritari?”

Dunk nyökkäsi miettien punoittivatko hänen korvansa.

”Kenties ritari, jolla on nimikin?”

”Dunk.” Miksi hän *niin* sanoi? ”Ser Duncan. Pitkä.”

”Ja mistä mahdat olla kotoisin, ser Duncan Pitkä?”

”Joka paikasta. Olen toiminut Pennipuun ser Arlanin aseenkantajana viisi-kuusivuotiaasta lähtien. Tämä on hänen kilpensä.” Hän näytti sitä tilanhoitajalle. ”Hän oli matkalla turnajaisiin, mutta vilustui ja kuoli, joten tulin hänen sijastaan. Ennen kuolemaansa hän löi minut ritariksi omalla miekallaan.” Dunk veti pitkämiekan esiin ja laski sen naarmuiselle puupöydälle heidän väliinsä.

Turnajaisvastaava ei vilkaissutkaan asetta. ”Se on selvästikin miekka. En ole kuitenkaan ikinä kuullut Pennipuun Arlanista. Sanot olleesi hänen aseenkantajansa?”

”Hän sanoi kerta toisensa jälkeen, että minun pitäisi seurata häntä ritariksi. Kuollessaan hän pyysi pitkämieksensä ja käski minua polvistumaan. Hän kosketti minua kerran oikealle ja kerran vasemmalle olalle, lausui jokusen sanan, ja kun nousin ylös hän sanoi minun olevan ritari.”

”Hmph.” Plummer hieraisi nenäänsä. ”Kuka tahansa ritari voi lyödä ritariksi, se on totta, vaikka onkin tavallisempaa, että ritari valvoo yön ja tulee septonin voitelemaksi ennen valojen vannomista. Oliko ritariksi lyömiselläsi todistajia?”

”Vain punarinta piikkipensaassa. Kuulin sen vanhan miehen puhuessa. Hän vannotti minua olemaan hyvä ja oikeudenmukainen ritari, tottelemaan seitsemää jumalaa, puolustamaan heikkoja ja viattomia, palvelemaan uskollisesti lordiani ja puolustamaan valtakuntaa kaikin voimin, ja minä vannoin tekeväni niin.”

”Epäilemättä.” Dunk ei voinut olla huomaamatta, ettei Plummer alentunut sanomaan häntä *seriksi*. ”Minun täytyy keskustella asiasta